

Kobro i Strzemiński w Paryżu!

Przygotowana w Centre Pompidou ekspozycja jest kolejnym – po prezentacjach w Madrycie i Malmö – realizowanym we współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, projektem wystawienniczym Muzeum Sztuki, który przypomina światowej publiczności o należnym tej parze artystów miejscu w historii sztuki XX wieku.

Pojęcie „realnej utopii” – użyte w paryskiej wystawie do interpretacji działalności Kobro i Strzemińskiego – pozwala rozwinąć rozpoznanie, które w poprzednich zagranicznych prezentacjach dorobku tych artystów zostało ujęte w koncepcji „prototypu”. Według niej sztuka to laboratorium, w którym artyści testują idee, „prototypy”, mogące służyć jako inspiracje dla praktycznych rozwiązań pozwalających przekształcać rzeczywistość społeczną.

Kuratorzy wystawy, Jarosław Suchan i Karolina Ziębińska-Lewandowska, odwołując się do pojęcia „realnej utopii”, z jednej strony wskazują na utopijność postawy Kobro i Strzemińskiego, z drugiej na obecny w niej realizm. Utopijność wiązałaby się z przekonaniem, że działalność artystyczna może przyczynić się do społecznej zmiany i ustanowienia nowego lepszego ładu. Realizm z kolei przejawiałby się w tworzeniu ze świadomością, że każda epoka, każdy czas domaga się własnych, wciąż nowych odpowiedzi na pytanie o to, jak miałby ów utopijny ład wyglądać. Realistyczne byłoby też charakteryzujące artystów przekonanie, że nadejście lepszego świata nie tyle dokona się w wyniku jednorazowej rewolucji, ile w efekcie stopniowych przekształceń zarówno materialnej rzeczywistości, jak i sposobu myślenia ludzi.

„Realna utopia” sytuuje się zatem w opozycji do utopii rozumianej potocznie jako oderwany od rzeczywistości projekt. Jest idealnym modelem, który niemniej stymuluje i stanowi punkt odniesienia do tworzenia jak najbardziej praktycznych rozwiązań tu i teraz. Przede wszystkim zaś zmusza naszą wyobraźnię do przekroczenia granic tego, co w danym momencie wydaje się możliwe. Dziś, w czasach naznaczonych syndromem TINA [There Is No Alternative] tak rozumiana realistyczna utopijność znów zdaje się zyskiwać na aktualności.

Paryska wystawa pozwala śledzić, jak do idei „realnej utopii” odnoszą się poszczególne etapy twórczości Kobro i Strzemińskiego, a także różne pola ich aktywności, począwszy od malarstwa i rzeźby, poprzez projektowanie użytkowe (wzornictwo przemysłowe, architekturę, typografię itd.), na działalności dydaktycznej i teoretycznej kończąc. Odwiedzający wystawę w Centre Pompidou zobaczą niemal wszystkie prace Katarzyny Kobro i znaczną część dorobku Władysława Strzemińskiego. Dzieła będą pochodziły nie tylko z kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi, ale także zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Narodowego w Warszawie czy Jad Waszem w Jerozolimie oraz z polskich i zagranicznych kolekcji prywatnych.

Wystawie „Une avant-garde polonaise: Katarzyna Kobro et Władysław Strzemiński” towarzyszyć będzie katalog wydany po francusku i angielsku przez prestiżowe wydawnictwo Skira. Na publikację złożą się teksty autorów, takich jak Masha Chlenova (New School University New York, Stedelijk Museum Amsterdam), Steven Mansbach (University of Maryland, Waszyngton), Mark Wieczorek (University of Washington, Seattle), Jean-Francois Chevrier (École nationale supérieure des Beaux-Arts, Paryż), Paulina Kurc-Maj (Muzeum Sztuki w Łodzi), Andrzej Turowski (Uniwersytet Burgundzki, Dijon), Abigail Solomon-Godeau (University of California, Santa Barbara), Paweł Mościcki (Polska Akademia Nauk, Warszawa), Esther Levinger (University of Haifa), Leszek Brogowski (Université Rennes 2) czy Meghan Forbes (MoMA New York).

"Une avant-garde polonaise: Katarzyna Kobro et Władysław Strzemiński" - wystawa w Centre Pompidou w Paryżu (24 października 2018 - 14 stycznia 2019).

Kuratorzy: Jarosław Suchan (Muzeum Sztuki w Łodzi), Karolina Ziębińska-Lewandowska (Centre Pompidou)